

Broj/Број: 1/4-50- 1-4-51/06
Sarajevo/Сарајево, 23.5.2006.

Z A P I S N I K

51. sjednice Komisije za financije i proračun Zastupničkoga doma Parlamentarne skupštine BiH

Pedeset prva sjednica Komisije održana je 23.5.2006, u vremenu od 11 sati do 13 sati.
Sjednici su nazočili članovi Komisije: Ljiljana Milićević, Ruža Sopta, Hazim Felić, Marija Perkanović, Mirsad Sipović i Zlatko Lagumdžija.

Sjednici iz opravdanih razloga nisu nazočili: Fatima Leho, Beriz Belkić i Dušanka Majkić.

Sjednici su nazočili i gosti: pomoćnik ministra financija i trezora BiH Ranko Šakota, predstavnik Ureda predsjedatelja Vijeća ministara BiH Zlatko Hurtić, iz OESS-a Amila Ibrahimović, iz Istraživačkog centra PSBiH Edin Isanović, tajnica Komisije Dragica Hinić i vježbenica-volonterka u PSBiH Albina Ibrahimagić.

Sjednicom je predsjedala Ljiljana Milićević.

Za sjednicu je predložen i potom jednoglasno usvojen sljedeći

DNEVNI RED

1. Informacija o učincima uvođenja PDV-a za razdoblje siječanj-ožujak 2006.
(sačinitelj: Vijeće ministara BiH)

Uvodno obraćanje o Informaciji o učincima uvođenja PDV-a za razdoblje siječanj-ožujak 2006. imala je **Ljiljana Milićević**. Naglasila je kako se o Informaciji nije očitovao Upravni odbor UNO niti Fiskalno vijeće, te da Informaciju u obliku akta Komisija prima k znanju. U Informaciji je dan prijedlog mjera i zaključaka o kojima se, po njezinom mišljenju, na ovoj sjednici ne bi trebali očitovati.

Zlatko Hurtić istaknuo je kako je Informacija sačinjenja sukladno zaključku Zastupničkoga doma, a potom je naveo zašto je došlo do kašnjenja u njezinoj dostavi u parlamentarnu proceduru, iz objektivnih razloga. Kako je Informacija utemeljena na podacima dobivenim od Agencije za statistiku BiH, objektivno je očekivati podatke za određeni mjesec tek po proteku najmanje mjesec dana. Pritom, potrebno je barem 15 dana za dobivanje suglasnosti Vijeća ministara BiH, Upravnog odbora UNO i Fiskalnog vijeća. Stoga je dostavu Informacije usporio unos podataka za ožujak tekuće godine, koji su morali biti prikupljeni a potom i proći traženu proceduru tek u drugoj polovici svibnja. Vijeće ministara BiH poduprla je Informaciju, nakon čega je od Upravnog odbora UNO i Fiskalnog vijeća zatražilo mišljenja o njoj. Na sjednici Upravnog odbora

UNO dogovorena je dostava njihovih primjedaba i komentara u roku od sedam dana, kako bi ih unijeli u tekst Informacije. Budući da je u međuvremenu dostavljen manji broj primjedaba, zbog njihovog unosa u tekst kasnila je dostava Informacije predviđena za petak, 19.5.2006. Iza ovoga materijala u svakom slučaju stoji Vijeće ministara, kao zvanični predlagatelj. Nakon toga je obrazložio Informaciju po danim segmentima, počev od utjecaja PDV-a na prihode i proračun, na vanjskotrgovinsku razmjenu, na sustav socijalne skrbi, na zaposlenost i sivu ekonomiju, na mirovine, te utjecaj na eventualnu potrebu za izmjenom postojećeg Zakona. Naglasio je rast prihoda od 52 %, uz rezervu glede ovoga podatka s obzirom na odgođeno djelovanje porezne reforme te činjenicu da je isuviše rano davati pouzdane procjene nakon obradbe samo tri mjeseca primjene PDV-a. Također, u ostvarene je prihode iz tog razdoblja uvršten i zaostali porez na promet iz prethodne godine, kojega u idućem razdoblju neće biti, a što se može realno utvrditi tek nakon šestomjesečnog izvješća. Prihodi su veći i po osnovi registracije poreznih obveznika. Vanjskotrgovinska razmjena bilježi rast, ojačala je porezna disciplina, a kretanje cijena bilo je ispod očekivanog. Na temelju kontrole 10 osnovnih proizvoda, utvrđeno je opterećenje manje od očekivanog. Sredstva za socijalne programe povećana su za 20 % u odnosu na prošlogodišnja, Lijekovi s pozitivnog popisa su subvencionirani. Zaposlenost bilježi manji rast, iako se to pitanje ne može dovesti u vezu s primjenom PDV-a. Ovakav pristup PDV-u doveo je i do poboljšanja kreditnog rejtinga Bosne i Hercegovine. U odnosu na učestale prijedloge za izmjenu Zakona o PDV-u i uvođenje nulte stope, drži da ih ne bi trebalo prihvatiti jer time ne bi došlo do pada cijena, već bi samo uzrokovali pad javnih prihoda, slabljenje porezne discipline i nemogućnost izvršenja proračuna koji su planirani prema postojećoj stopi. I Vijeće ministara BiH dalo je prijedloge za izmjenu postojećeg Zakona, i to izmjenu članka 72. koji se odnosi na povrat sredstava od PDV-a, te izmjenu koja se odnosi na smanjenje registracijskog praga za PDV obveznike. Na koncu je obavijestio članove Komisije da će u drugoj polovici lipnja u Bosni i Hercegovini boraviti izaslanstvo MMF-a, koje nakon niza razgovora s predstavnicima naše zemlje treba dati konačnu ocjenu učinaka uvođenja PDV-a u Bosni i Hercegovini.

Ljiljana Milićević je nakon izlaganja Zlatka Hurtića bila mišljenja da se Komisija treba aktivno uključiti u razgovore o učincima uvođenja PDV-a s predstavnicima MMF-a koji će boraviti u našoj zemlji, te predložila **zaključak** prema kojemu Komisija treba održati sastanak s predstavnicima MMF-a tijekom njihovog boravka u Bosni i Hercegovini i na taj način razmijeniti mišljenje i dobiti dovoljno podataka za ispravno odlučivanje o ovom pitanju. Ovaj su zaključak članovi Komisije jednoglasno usvojili.

Zlatko Lagumdžija istaknuo je potrebu za dopunom Informacije aktualnijim podacima za sjednicu Doma, i to podacima za travanj i drugima, kao što je npr. povrat prikupljenih sredstava ne samo za izvoznike. Potrebno je dati analize iz kojih će se vidjeti s koliko novca raspolaže država, a koje nisu njezine. Mišljenja je da prihodi nisu odgovarajuće prikazani, jer uključuju dio sredstava koji su porezni krediti te dio sredstava ostvarenih od poreza na promet. U dijelu Informacije koji se odnosi na zaključke, potrebno je osvrnuti se na pojedina pitanja, primjerice: pitanje narodnih kuhinja u smislu uvođenja druge stope, pitanje uvođenja fiskalnih kasa i dr. Također, Vijeće ministara BiH treba se na sjednici Doma očitovati o svim prijedlozima izmjena Zakona o PDV-u dostavljenim u proceduru, kako bi se o njima odmah očitovao i Dom.

Ljiljana Milićević potom je informirala o zaključku Proširenog kolegija Doma koji se odnosi na sve dostavljene prijedloge izmjena Zakona o PDV-u, a sukladno kojemu će ti zakoni biti razmatrani tek po okončanju rasprave o Informaciji o učincima uvođenja PDV-a.

Marija Perkanović mišljenja je da bi sredstva ostvarena na temelju poreza na promet trebala biti posebno prikazana u odnosu na druge ostvarene prihode od PDV-a. Također, zanimao ju je utjecaj PDV-a na pitanje otvaranja, odnosno zatvaranja radnih mjesta, te utjecaj na gospodarstvo u smislu otvaranja novih poduzeća.

Ruža Sopta suglasna je s mišljenjem prethodnika. Ponovila je prijedlog o pripremi tražene analize i usporednih pokazatelja u odnosu na prethodne godine za planiranu sjednicu Doma koje treba sačiniti Vijeće ministara BiH.

Zlatko Hurtić istaknuo je da ova reforma ne djeluje izravno na pitanja koja je spomenula Marija Perkanović. Predložio je da Komisija usvoji zaključak kojim bi se rasprava o Informaciji odgodila za razdoblje nakon predviđenog posjeta predstavnika MMF-a, odnosno orijentaciono u vremenu od 10. do 15. srpnja tekuće godine. U tom razdoblju moguće bi bilo ugraditi i pokazatelje za travanj i provesti kvalitetnije potrebne analize.

Mirsada Sipovića zanimalo je zašto uz ovaj dio porezne reforme nije učinjeno ništa drugo na potpunoj reformi u ovome području, kako na državnoj, tako i na entitetskoj razini. Po njegovom mišljenju, u Republici Srpskoj stvoren je bolji ambijent potpunijom reformom poreznog sustava, pri čemu je ovaj entitet smanjio porez na dobit na 10 %, dok je u Federaciji BiH još uvijek zadržano izdvajanje od 25 % do 30 %, u ovisnosti o kantonu. Stoga bi i Federacija BiH trebala poduzeti slične korake u izjednačenju poreza na dobit. Dao je i pozitivan primjer smanjenja poreza na promet nekretnina u Federaciji BiH koji je doveo do više poreznih prijava, a time i do boljeg proračunskog punjenja. Siva ekonomija, po njegovom mišljenju, bit će umanjena smanjenjem stopa izdvajanja za MIO. Ponovio je prijedlog za osnivanje jedne državne agencije kod koje bi bili registrirani svi unutarnji dugovi i čije bi se plaćanje vršilo putem cesije. O socijalnim programima mišljenja je da treba naći bolji i praktičniji modus za rješenje toga pitanja, u suradnji s entitetskim i kantonalnim vladama. Na koncu je ponovio prijedloge za smanjenje poreza na dobit i u Federaciji BiH sa sadašnjih 30 % na 10 %; za uspostavu fleksibilnijeg odnosa prema poreznim obveznicima koji nisu ispunili svoje ugovorne obveze po osnovi plaćanja poreza u smislu njihovog produljenja, u suradnji s entitetskim poreznim upravama, te za dopunu Informacije konkretnijim podacima i analizama.

Zlatko Hurtić istaknuo je da su uvođenjem PDV-a entitetske vlade pristupile reformama poreza na dobit i dohodak. Pri tome je u Republici Srpskoj porezna stopa smanjena na 10 %, dok se u Federaciji BiH predviđa smanjenje stope na 15 %, uz mogućnost smanjenja na 10 %. Treba istaknuti predviđeno smanjenje doprinosa na plaću u oba entiteta. Porez na plaću bit će uključen u novi revidirani porez na dohodak, pri čemu će objektivno doći do smanjenja izdvajanja za tu svrhu u visini od 5 %. Kako je još suviše rano za objektivno utvrđivanje stvarnih prihoda od PDV-a, to se i reforme poreznog sustava ne mogu zaokružiti. Istaknuo je i problem širenja porezne osnove uvođenjem novih poreznih obveznika. O pitanjima o kojima ne mogu odlučivati, predstavnici Vijeća miistara BiH razgovarali su s predstavnicima entitetskih vlada koje će donijeti konačnu odluku.

Ljiljana Milićević ponovila je mišljenje da Informaciju ne bi trebalo razmatrati na Domu jer daje pokazatelje za tri mjeseca, dok za travanj nema unesenih podataka. Stoga bi trebali Domu preporučiti zaključak prema kojemu Vijeće ministara treba sačiniti novu informaciju u koju će unijeti i podatke za travanj te dati druge tražene pokazatelje, i to do 20. lipnja tekuće godine. Dio Informacije koji obrađuje prijedloge mjera i zaključaka uopće ne treba raspravljati, već nakon razgovora s predstavnicima MMF-a predložiti odgovarajuće mjere i zaključke. O pokazateljima danim u Informaciji istaknula je da njihov broj ne pruža objektivnu sliku, kakav je slučaj s povećanjem cijena osnovnih proizvoda, s izvozom i sl. Po njezinom mišljenju, na prihode fondova za MIO PDV nema utjecaja jer oni ovise o visini uplaćenih poreza i doprinosa. I pitanje povećanja zaposlenosti treba uzeti s oprezom, jer će najvjerojatnije tijekom lipnja doći do smanjenja zaposlenosti. Mišljenja je da bi se trebalo nešto učiniti na procesu povrata sredstava od PDV-a. U odnosu na potenciranje izdavačke djelatnosti u području PDV-a, smatra da se ne može izdvajati samo to područje jer postoje i druga područja značajnija za egzistenciju.

Ruža Sopta također je naglasila kako podaci dani u Informaciji ne odgovaraju realnosti, jer su cijene proizvoda mnogo veće od prikazanih. Suglasna je s prethodnim mišljenjem o potrebi izradbe detaljnih analiza, konkretnijih i aktualnijih podataka koje bi trebalo pripremiti do sjednice Doma. Stoga bi ovu Informaciju trebalo primiti k znanju bez posebne rasprave o dijelu prijedloga zaključaka i mjera, a nakon toga bi Vijeće ministara trebalo pripremiti novu aktualniju informaciju koja bi uključivala tražene podatke i analize, s prijedlogom mjera i zaključaka.

Hazim Felić suglasan je s prijedlogom zaključka da Komisija primi k znanju Informaciju, bez posebne rasprave o dijelu koji se odnosi na mjere i zaključke, te je kao takvu uputi Domu u daljnju

parlamentarnu proceduru. Nakon cjelovitog sagledavanja učinaka PDV-a za šest mjeseci i održanog sastanka s predstavnicima MMF-a, potrebno je razmatrati informaciju s konkretnim i sveobuhvatnijim prijedlozima mjera i zaključaka. Stoga je nužno dati i dovoljno vremena Vijeću ministara BiH da sveobuhvatnije sagleda učinke uvođenja PDV-a.

Zlatko Hurtić istaknuo je da će obavjestiti predsjedatelja Vijeća ministara o takvome zaključku Komisije ukoliko bude usvojen, te nazočne članove zamolio da ostave dovoljno vremena Vijeću ministara kako bi pripremlilo kvalitetnu informaciju. Predložio je rok za dostavu nove informacije od 10. do 15. srpnja tekuće godine.

Ljiljana Milićević potom je formulirala prijedloge **zaključaka**, od kojih se prva tri odnose se na rad i odlučivanje unutar Komisije, dok su preostala dva zaključka predložena Domu na usvajanje:

1. Komisija neće voditi raspravu niti se očitovati o dijelu Informacije koji se odnosi na prijedloge mjera i zaključaka, a preostali dio Informacije prima k znanju i upućuje u daljnju parlamentarnu proceduru.
2. Komisija sugerira Vijeću ministara BiH da do sjednice Doma dostavi konkretne podatke i pokazatelje koji će obuhvaćati npr. analitičku razradbu ukupnih prihoda od PDV-a i njihovo razdvajanje, usporedne pokazatelje u odnosu na prethodnu godinu te osvrt i analitičko konkretiziranje drugih značajnih pitanja vezanih uz PDV.
3. Komisija će se aktivno uključiti u razgovore s predstavnicima MMF-a i predložiti im održavanje sastanka tijekom njihovog boravka u našoj zemlji.
4. Zastupnički dom prima k znanju Informaciju, bez posebne rasprave i očitovanja o prijedlozima mjera i zaključaka koji su dani u ovoj Informaciji.
5. Zastupnički dom zahtjeva od Vijeća ministara BiH da nakon obavljenih razgovora s predstavnicima MMF-a o ocjeni učinaka uvođenja PDV-a i dobivanja potrebnih suglasnosti od Upravnog odbora UNO i Fiskalnog vijeća u što kraćem roku dostavi izvješće o učincima uvođenja PDV-a za razdoblje praćenja koje će, uz navedene mjesece, uključiti i travanj tekuće godine. Ovo izvješće treba sadržavati konkretne podatke i pokazatelje, pri čemu je nužno npr. ukupne prihode od PDV-a analitički razraditi i razdvojiti te dati usporedne pokazatelje u odnosu na prethodnu godinu, kao i dati osvrt i analitički konkretizirati druga značajna pitanja vezana uz PDV.

Navedene su prijedloge zaključaka članovi Komisije jednoglasno usvojili.

Zapisnik sačinila
Dragica Hinić

Predsjedateljica Komisije
Ljiljana Milićević